

A magyar Casanova

Jól kitalált sorozat a Szerelmes magyar írók, talán már mondtam e helyt. Kielégíti az embereknek az intimitások iránt felgerjedt érdeklődését, miközben hősei mégis csak klasszikus könyves emberek, nem napi álsztárok, akiknek válásairól, összefekvéseiről oly kínos bőséggel olvashatunk, miközben azt sem tudjuk, kicsoda a hírben szereplő – mondjuk – Trutyika vagy K. K. Béni.

Ennek a kötetnek a címszereplője a szerelmes természetű Szindbád, akit Krúdy Gyula pennája percegett bele a halhatatlanságba. Ő, aki Nagybotos Violaként is szívesen nézegette magát a tükörben, ő Emléki, őbelőle darab Rezeda Kázmér, Szomjas Guszti is. Női: Amália, Fruzsina, Tini, Késő Fáni, Johanna nemcsak írói munkásságának részei, de – így-úgy – életének is.

Ha Szindbád a magyar Casanova (mint egy tudós tanulmány szerzője állítja), s ha benne önmagát generálta az író – lám, megvan a behelyettesítés lehetősége s egyben a képlet megoldása.

Igaz, Szindbádból nem nézzük ki az izzadó lepedőakrobatát. Minden mondata mögött a nosztalgia és az elmúlás muzsikál. Nem férne meg holmi vérnőszéssel. Már az is meglepetésszámba megy, hogy Krúdy, a nagy vándor csavargó mily tartósan húzódik meg a kosztot s kvártélyt adó Royal Szálló harmadik emeletén, ahol is az igazgató felesége dajkálja

balkézről („portások, pincérek, szobaasszonyok, londinerek”, sőt a férj előtt), és viszi magával a Balatonra is a beépített szeretőt. Majd Krúdy az összkomfortot is kockáztatva elcsábítja Váradyné (mert így hívták a direktor nejét) bakfis lányát.

Kidobják a teljes ellátásból a ködlovagot. Zsuzsika kedvéért végre elválik, gyerekük lesz, de mondjuk finoman: ez a házasság sem zavartalan. Krúdy felesége 24 évvel fiatalabb, s ha az író elmegy otthonról (ami gyakran előfordul, hisz vigasztalóként visszatér régi életéhez, bohémnak), rázárja az ajtót. (Özvegye majd egy óbudai mérnökhöz megy feleségül.)

Leveleik „prózában beszélnek”. „Bölcsebb volt az írásaiban” – fogalmazta róla Konrád György, az utókor. Most látszik is.

(Szindbád titkai. Krúdy Gyula szerelmei. Szerkesztette Kelecsényi László. Szerelmes magyar írók sorozat. Holnap Kiadó.)

